

## **Protokoll 5/2021**

fört vid Skärholmens stadsdelsnämnds sammanträde  
torsdagen den 29 april 2021 kl. 17:00-20:00, Ej öppet för  
allmänheten pga Covid-19

<b>Ledamöter</b>	Johan Kling (C) Ordförande Elisabeth Johnson (M) Eva Ingrid Katarina Rüdlinger (M) Sophia Granswed Baat (M) Sara Grolander (MP) Salar Rashid (S) Vice ordförande Ulrika Lorentzi (S) Tapani Juntunen (SD) Marie-Louise Olofsson (M) Mikael Sundin (M) Göran Kindvall (M) Daniela Sameland (C) Jamila Hassan Khali (S) ersätter Robin Aygün (S) Carl-Henrik Caldaras (V) ersätter Anna Laine (V) Mari Malm (SD) Sara Soumah (FI) ersätter Anneli Fridell (V)
<b>Övriga närvarande</b>	Maria Nilsson Nämndsekreterare Patrik Åhnberg Förvaltningschef
<b>Justerare</b>	Johan Kling, Salar Rashid
<b>Datum för justering</b>	
<b>Paragraf</b>	§§14-36
<b>Sekreterare</b>	Maria Nilsson

## § 14 Godkännande av dagordning

### Beslut

Dagordningen godkändes.

Två övriga frågor anmäldes:

- Förskolegårdar, skrivelse från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ
- Våld i nära relationer, skrivelse från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ

## § 15

### **Medborgarförslag om att skapa en plats för förskolebarn att få prova på att odla sin egen mat**

- medborgarförslag

SKHLM 2021/240

### **Beslut**

Stadsdelsnämnden skickar medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

### **Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar på att medborgarförslaget skickas till förvaltningen för beredning och hör enhälligt bifall därtill.

### **Handlingar i ärendet**

- 458133 Odling i förskolan, maskat

## § 16

### **Medborgarförslag om mer rekreation och bättre tillgänglighet i Sätorskogen**

- medborgarförslag

SKHLM 2021/245

### **Beslut**

Stadsdelsnämnden skickar medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

### **Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar på att medborgarförslaget skickas till förvaltningen för beredning och hör enhälligt bifall därtill.

### **Handlingar i ärendet**

- 459768 rekreation Sätora

## § 17

### Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024

- omedelbar justering

SKHLM 2021/261

### Beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till underlag för budget 2022 med inriktning för 2023 och 2024 inklusive bilagor
2. Skärholmens stadsdelsnämnd överlämnar förslaget till kommunstyrelsen för fortsatt beredning
3. Beslutet justeras omedelbart

### Förslag till beslut

Tjänstgörande ersättaren Sara Soumah (Fi) anmäler för Feministiskt initiativ, ett förslag till beslut enligt bilaga 1.

### Beslutsgång

Ordförande Johan Kling (C) yrkar på förvaltningens förslag till beslut samt till förslaget om omedelbar justering. Ordförande Johan Kling (C) hör att det finns två förslag till beslut, förvaltningens samt Feministiskt initiativs. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

### Särskilt uttalande

Ledamoten Elisabeth Johnson (M) anmäler för Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna och Miljöpartiet, ett särskilt uttalande enligt bilaga 1.

Vice ordförande Salar Rashid (S) anmäler för Socialdemokraterna , ett särskilt uttalande enligt bilaga 2.

Tjänstgörande ersättaren Carl Henrik Caldaras (V) anmäler för Vänsterpartiet ett särskilt uttalande enligt bilaga 3.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler för Sverigedemokraterna ett särskilt uttalande enligt bilaga 4.

### Reservation

Tjänstgörande ersättaren Sara Soumah (Fi) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

### Bilaga 1

Förslag till beslut, Feministiskt initiativ.

### Bilaga 2

Särskilt uttalande, Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna och Miljöpartiet.

**Bilaga 3**

Särskilt uttalande, Socialdemokraterna.

**Bilaga 4**

Särskilt uttalande, Vänsterpartiet.

**Bilaga 5**

Särskilt uttalande, Sverigedemokraterna.

Bilaga 1, förslag till beslut, Feministiskt initiativ  
2021-04-29

Underlag till budget 2022 med inriktning för 2023 och 2024

Sara Soumah (Fi)

Feministiskt initiativ yrkar att

Avslå förvaltningens förslag till beslut

Att därutöver anföra:

Feministiskt initiativ har en annan vision om staden än den grönbå majoriteten. Istället för skattesänkningar och utförsäljningar har vi lagt en budget för att Stockholm ska vara en välfärdsstad som satsar på kvinnor och barn. Att ha makt och kontroll över sin egen försörjning är grundläggande för människors självbestämmande och en viktig förutsättning för att aktivt kunna delta i samhället.

Feministiskt initiativ har i sin budget följande mål för staden:

1. Ett Stockholm som är helt
2. Ett demokratiskt Stockholm som respekterar mänskliga rättigheter
3. Ett öppet och levande Stockholm
4. En välfärdsstad som satsar på kvinnor och tjejer
5. Ett jämställt Stockholm fritt från våld och förtryck

Målen återspeglar den riktning vi vill att Stockholm, och Skärholmens stadsdelsnämnd ska ta. Vi vill i underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024 särskilt poängtera följande: En grupp som drabbats särskilt hårt till följd av pandemin är kvinnor. Underlaget för trearingen visar att sysselsättningsgraden i Stockholm återhämtat sig helt för män medan den fortsätter att minska för kvinnor. Utrikesfödda kvinnor var redan innan pandemin en sårbar grupp när det gäller försörjning och svåra att nå med traditionella metoder. Under det rödgrönrosa styret gjordes satsningar på det uppsökande arbetet gentemot gruppen och verksamheten med stadsdelsmammor startades upp. Dessa satsningar behöver förstärkas och byggas ut för att möta utvecklingen efter pandemin. Vi vill utveckla satsningen och saknar tydliga skrivningar och hur vi kan vidareutveckla arbetet för att fler kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden ska nå egen försörjning. Personer med normbrytande funktionalitet är en annan grupp som drabbats särskilt hårt av pandemins effekter. De är en grupp som till stor del redan har begränsade sociala kontakter och aktiviteter och som nu på grund av pandemin har blivit än mer isolerade från samhället. Det saknas tydliga åtgärder för att nå dessa människor när det återigen blir möjligt med sociala aktiviteter. Dels när det gäller att skapa riktade fritidsaktiviteter efter skola eller arbete/daglig verksamhet och under lov/semester, dels när det gäller att nå personer inom LSS gruppboenden som varken arbetar eller går på daglig verksamhet. Frågan om vem som bär ansvaret för det sistnämnda bör snarast utredas och en strategi upprättas för att nå dessa personer.

Medarbetarna i Skärholmen har slitit hårt under pandemin och hållit samhället under armarna när många isolerades och försökte begränsa smittan. Arbetet för heltid som norm ska gälla för alla anställda och behöver intensifieras. Sjukfrånvaron i stadsdelen är alarmerande och det är framförallt inom kvinnodominerade arbetsplatser som förskola och äldreomsorg som den är hög. Mindre stress och mer makt över sitt arbete behöver vara i fokus för att minska sjukfrånvaron. En redan ohållbar och stressfull situation har förvärrats under pandemin. Vi vill satsa på personalkontinuiteten, ha reflektionstid på schemat och fortsätta utveckla äldreomsorgen med goda arbetsvillkor för personalen.

Mäns våld mot kvinnor tar inte paus under en pandemi, tvärtom finns det starka signaler om att det ökar när offer isoleras med förövare. Skärholmen är en stadsdel med hög andel våld och våldet mot kvinnor finns i alla åldrar och samhällsklasser. Socialtjänsten utgör grunden i arbete för att säkra skyddsbehoven hos våldsutsatta kvinnor. Med vår budget och målinriktning hade vi tagit fram en beredskapsplan för att möta det ökade våldet och socialtjänsten hade fått förstärkning av resurser, med särskilt avsatta pengar för relationsvårdsteamet i stadsdelen. Därtill vill vi säkerställa ekonomiska resurser för att vid behov möjliggöra längre placeringar på skyddat boende. Vi vill se satsningar på hedersrelaterat våld och förtryck inom gruppen personer med normbrytande funktionalitet och ökad kompetens i frågan om äldre som utsätts för hedersvåld. Handlingsplanen för biståndshandläggare och socialsekreterare måste prioriteras och återupptas.

Vi saknar skrivningar om hur vi kan stödja det fria kulturlivet i stadsdelen. Vi vill att Skärholmens stadsdelsförvaltning, tillsammans med trafikkontoret, skapar fler lekrum i stadsdelens centrum för att skapa mer rörelse och tryggare torg där alla vågar vistas enligt Feministiskt initiativs budgetförslag "barn i centrum". Pandemin har drabbat kulturbranschen hårt. Det är viktigt att lokala kulturarbetare kan fortsätta sitt arbete och konstnärskap nu och efter pandemin. Vi vill se mer offentlig konst i stadsdelen för att stärka lokala kulturutövare. I samarbete med kulturförvaltningen vill vi öka andelen offentlig konst och på så sätt tillgängliggöra kultur för fler.

Med minskade ambitioner från staden centralt är det viktigt att stadsdelen fortsätter arbetet med jämställdhetsbudgetering och jämställdhetsintegrering och fortsätter utveckla och systematisera det pågående arbetet med att redovisa individbaserad statistik uppdelad efter kön. Där skillnader synliggörs ska analys göras och en åtgärdsplan ska tas fram för att komma till rätta med snedfördelningen av resurser. Även här saknas tydliga skrivningar om hur vi ska komma vidare i det strategiska jämställdhetsarbetet.



Bilaga 2, särskilt uttalande, Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna  
och Miljöpartiet

2021-04-29

Skärholmens stadsdelsnämnd

Johan Kling C (m.fl.)

Elisabeth Johnson M (m.fl.)

Per Frykman L

Sara Grolander MP (m  
fl)

Underlag för budget 2022 med inriktning för 2023 och 2024

#### Särskilt Uttalande

Skärholmen är en fantastisk plats nära natur och vatten. Stadsdelen är strategiskt placerad med goda kommunikationer in till staden och ett utmärkt läge för nya bostäder, arbetsplatser och rekreationer. Fokus Skärholmen innefattar tusentals nya bostäder, vilket skapar nya jobb och gör hela området än mer attraktivt. Det kan vi redan se genom att nya innovativa företag som Plug and Play, väljer att etablera sig i Skärholmen Centrum. Fler etableringar är på gång, närmast på tur står bygget av Stockholmshem nya huvudkontor med 300 arbetsplatser. Utöver det pågår ett aktivt samarbete med Stockholm Business region för fler företagsetableringar, och Huddinge kommun kring utvecklingen av att knyta ihop Skärholmen och Kungens Kurva. Detta sammantaget är avgörande för att fortsätta resan mot en positiv och hållbar samhällsutveckling. Vi i den grönbå majoriteten fortsätter arbetet med att förändra bilden av Skärholmen till en positiv mötesplats, dit folk är välkomna, där man vill bo, arbeta och vara. Vi har fortsatt utmaningar med upplevd otrygghet, renhållning, språkbrister i förskolan och arbetslöshet. För att minska otryggheten bedrivs ett aktivt samarbete för platsamverkan tillsammans med stadsdelsförvaltning, stadens övriga aktörer, polis, skola, företag, fastighetsägare och civilsamhälle. Arbetet har gett resultat och i trygghetsrapporten för 2020, då vi för första gången på många år kunde se hur tryggheten ökade i vår stadsdel. I budget för 2022-2024 görs språksatsningar för både förskolelärare och personal i äldreomsorgen. Genom den centralt styrda Integrationspakten som bland annat skapat ett helt nytt Etableringscentrum, jobbar vi aktivt för att fler människor i vår stadsdel ska komma i arbete. Vår vision att Skärholmen är den självklara mötesplatsen och navet för utveckling i södra Stockholm, och vi är på rätt väg.

Bilaga 3, särskilt uttalande, Socialdemokraterna

Underlag för budget för 2022 med inriktning 2023 och 2024 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Dnr: SKHLM 2021/261

Salar Rashid m.fl. (S)

Särskilt uttalande

År 2021 kommer bli året då Stockholm måste starta om. I ärendet gällande kommunstyrelsens årsredovisning 2020 med uppföljning av budget för Stockholms Stad samt årsredovisningen för Skärholmen, men kanske ännu mer i verkligheten, kan man både se och utläsa hur vår stad och vår stadsdel har drabbats av pandemin och hur stort behovet av återstart är.

Påverkan på liv och hälsa är förstas mest uppenbar. Alltför många i vår stad och vårt stadsdelsområde har drabbats av allvarlig sjukdom och död. Coronakommissionen har redovisat den kraftiga överdödligheten i Stockholms äldreomsorg jämfört med motsvarande verksamheter i övriga delar av landet. Anställda i omsorgen drabbades också till följd av den otillräckliga beredskap som fanns både när det gällde skyddsutrustning, anställningsvillkor och organisation inom äldreomsorgen.

Att ansvarig nämnd, äldrenämnden, anser sig ha helt uppfyllt målet om trygghet för Stockholms äldre under år 2020 visar på en skrämmande brist på självinsikt och indikerar en kommande avsaknad av nödvändiga insatser.

Men påverkan begränsar sig inte till omsorgen och de som drabbats av sjukdomen.

På en rad områden påverkas vår stad och vi stockholmare. Eleverna i Stockholms skolor som drabbas av distansundervisningens begränsningar. De alltför många som är utsatta för våld i nära relationer och som isoleras allt mer från omvärlden. De många arbetslösa som fått lämna ett arbete som inte längre finns kvar. Det lilla företaget eller den lilla föreningen som tvingats stänga ner verksamheter. De ungdomar som vill söka en första egen bostad men som möts av allt färre nyproducerade bostäder. Kulturarbetaren som blivit av med sitt arbete och som inte sett en krona i ökat kulturstöd i Stockholm. Listan kan göras längre.

Stockholm och stockholmarna har drabbats av pandemin – både sett till hälsa och till möjligheter.

Stockholm och Skärholmen behöver inte ett till förlorat år

Vi agerar eftersom den politiska majoriteten inte gör det. Under föregående år föreslog vi vid flera tillfällen att statsbidrag skulle fördelas ut till verksamheterna för att ge dem bättre förutsättningar att möta pandemins effekter. Vid samtliga tillfällen valde det moderata finansborgarrådet att avslå det.

När den politiska oppositionen i samband med behandlingen av bokslutet för år 2019 återremitterade ärendet med krav på att kommunstyrelsen skulle ”återkomma med förslag till reviderad budget för 2020 med anledning av coronakrisen och med anledning av de höjda statsbidrag som beslutas om för år 2020 med målet att säkerställa stadens verksamhet samt kvaliteten i omsorg och pedagogisk verksamhet” så valde finansborgarrådet att helt avfärda detta.

Den grönbåa majoriteten valde då att avslå mer pengar till skolan och omsorgen som man hade fått från staten med motiveringen ”Oppositionen har i och med detta ett mycket riskfyllt förslag på att fördela de ökade statsbidragen till verksamheterna eftersom det skulle innebära en stor risk för att staden medvetet går med underskott.”

Idag vet vi resultatet – ett överskott på närmare fem miljarder kronor – samtidigt som många av stadens verksamheter gått på knäna och medarbetare fått otillräckliga förutsättningar. Idag vet vi att oppositionen hade rätt och finansborgarrådet hade fel.

Det kan framstå som god budgethållning att göra stora överskott.

Att göra överdrivet stora överskott för att man inte har koll på ekonomin och som istället hade kunnat användas till den återhämtning som så innerligt hade behövts är dock att göra fel. På samma sätt avfärdades oppositionens krav på insatser för att stödja företag, idrottsrörelsen, civila samhället och kultursektorn för att därigenom motverka ökad arbetslöshet. Finansborgarrådet hävdade då att ”Angående oppositionens förslag om en handlingsplan för att stödja företag, idrottsrörelsen, civila samhället, kulturinstitutioner samt för att motverka ökad arbetslöshet kan jag bara konstatera att stadens krisledningsnämnd har beslutat om ett flertal åtgärder i syfte att stödja just bland annat idrottsrörelsen, civila samhället, kulturinstitutioner samt för att motverka ökad arbetslöshet.”

Budskapet att tillräckligt gjordes kom senare att präglade resten av år 2020. Ökade statsbidrag (som uppgick till mer än 2,5 miljarder kronor) fördelades inte i någon del ut till välfärdsverksamheterna och inga nya tillräckliga insatser vidtogs för att bekämpa arbetslösheten. Resultatet ser vi i bokslutet för år 2020 och det kommenterar vi närmare nedan.

Låt oss bara här konstatera att detta allvarligt påverkade stadens möjligheter att begränsa smittspridningen och att upprätthålla en bra verksamhet. I utvärderingen av pandemin konstaterar miljö- och hälsoskyddsnämnden att ”även från centralt håll i staden var signalen tydlig när det gällde ekonomin – ”Håll igen!”. Detta perspektiv försämrade stadens förmåga att begränsa smittspridningen.

När finansborgarrådet nu i detta ärende skriver att ”det [är] viktigt att nämnderna även framöver fortsätter vara försiktiga och inte tar på sig för stora kostnader som idag täcks av statsbidrag på grund av pandemin, då dessa kommer att trappas ner under 2022” så sänder

hon samma signal att nämnder inte ska använda de pengar som regering och riksdag beslutat om för att säkra välfärden under pandemin.

Stockholm har inte råd med ett förlorat år till. Stockholm behöver en återstart. Därför föreslår vi att kommunfullmäktige ska besluta om en tilläggsbudget för år 2021 i samband med beslutet om årsredovisningen.

I kommunstyrelsen föreslog vi Socialdemokrater aktiva insatser krävs för återstarten:

I ljuset av den kommande vaccinationen väcks förhoppningar. När regionen någon gång får ordning på vaccinationsarbetet ska vår stad och vår region kunna öppna upp och åter starta upp. Det är viktigt. Lika viktigt att inse är att återhämtningen inte kommer komma av sig själv. Det kommer kräva hårt arbete av de företagare som ska starta upp igen, de elever som ska hämta igen kunskap och de föreningar som ska ordna aktiviteter. Med denna tilläggsbudget föreslår vi att Stockholms stad ska vara aktiv, bistå och bidra till ett Stockholm som återstartar.

Vi föreslår sex tydliga budgetsatsningar:

Massarbetslösheten ska brytas och fler företag ska kunna nyanställa

Bostadsbyggandet ska öka och klimatpåverkan minska

Tryggheten ska öka och utvecklingen med allt fler otrygga i skolan ska brytas

De elever som till följd av pandemin riskerar att inte klara kunskapsmålen ska få ökat stöd

Trygga anställningar med hög kontinuitet ska vara normen i äldreomsorgen och fler äldre ska garanteras ett tryggt boende

Kultursektorn och civilsamhället ska få det stöd som behövs för att kunna göra Stockholm till en levande stad igen

Inom ramen för dessa budgetsatsningar föreslår vi aktiviteter och mål som ska säkerställa att staden bidrar till återhämtningen. Hela vår satsning kan man läsa i protokollet från kommunstyrelsens sammanträde den 14:e april.

Referens: <https://edokmeetings.stockholm.se/welcome-sv/namnderstyrelser/kommunstyrelsen/mote-2021-04-14/agenda/ri-utl-arsredovisning-2020-med-uppfoljning-av-budget-slutversionpdf-1?downloadMode=open>

**Bilaga 4, särskilt uttalande, Vänsterpartiet  
Skärholmens stadsdelsnämnd**

2020-04-29

Underlag för budget

Anna Laine m.fl. (V)

**Särskilt uttalande**

Av underlaget för budget de närmsta åren blir det tydligt att majoriteten inte tar ansvar för den ansträngning som ett år av pandemin varit för stadsdelarnas verksamheter. Vi ser inte att budgetförutsättningarna möter de utmaningar som ligger framför oss för att komma tillrätta med den ökning av arbetslöshet och ökat behov av ekonomiskt bistånd som delvis kommit som en följd av det. Flera verksamhetsområden har inte fått tillräckliga medel för att möta löneökningar och övrig kostnadsutveckling – den skattesänkning på 16 öre som majoriteten genomfört har ansetts vara viktigare än välfärdens kärnverksamheter. Denna brist på finansiering av välfärden kommer att fortsätta urholka kvaliteten samtidigt som vi lärt oss vad en bristande välfärd kan kosta när den verkligen behövs.

Vi menar att det inte är möjligt att göra de satsningar på verksamheterna som krävs för att återställa och omstarta efter pandemin. Stora nedskärningar drabbar inte bara brukare utan givetvis även stadens medarbetare. Vi ställer oss frågande till hur majoriteten ska värna om medarbetarnas delaktighet och hälsa i samband med att många personalgrupper ska minskas.

Nu när vi fortfarande står mitt upp i krisen ska all kraft självklart läggas på att begränsa smittspridningen och skydda våra äldre och andra riskgrupper. När den akuta krisen har avklingat krävs dock en genomgripande analys av hur staden har hanterat krisen och hur de strukturella förutsättningarna för stadens verksamheter har påverkat möjligheterna att klara de allvarliga påfrestningar som pandemin har medfört. Av det vi hittills har sett behöver analysen inkludera segregationen, bostadspolitikerna, personalpolitiken och inte minst stadens rådighet över välfärdsverksamheter som finansieras med kommunala resurser.

**Bostadsbristen**

Den blågröna majoritetens ombildningar och låga byggande av allmännyttiga hyresrätter riskerar att ge stora konsekvenser för stadsdelarnas möjlighet att tillgodose behovet av försöks- och träningslägenheter. De allmännyttiga bostadsbolagen står för i princip samtliga hyreskontrakt för försöks- och träningslägenheter. Bostadssituationen påverkar flera av stadsdelens verksamheter negativt, den är både kostnadsdrivande och ökar otryggheten för många kvinnor och barn som under lång tid hänvisas till kortsiktiga

boendelösningar. Det minskar handlingsutrymmet att skapa trygga och säkra boenden för de kvinnor och barn som behöver lämna en våldsutövande man. Invånarna i Skärholmens stadsdelsområde hör till dem inom staden som drabbas hårdast, vilket i praktiken innebär att majoritetens politik tvingar våldsutsatta kvinnor att välja mellan trångboddhet eller fortsatt förtryck. I båda fallen drabbas barnens hälsa och förutsättningar för en produktiv och meningsfull framtid, vilket motsäger Barnkonventionen som lag.

#### Trygghet

I Stockholms stad ska trygghet inte vara ett privilegium för några få, utan en rättighet för alla, oavsett var du bor. För att förebygga gängkriminalitet behövs det satsningar på en stärkt socialtjänst, en utbyggd avhopparverksamhet och en meningsfull fritid för barn och unga. Samt att fortsätta arbetet med att förhindra hedersrelaterat våld och förtryck.

Inför höstens budget anser vi det är särskilt viktigt att prioritera följande verksamheter.

#### Äldreomsorgen

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Arbetsmarknadsåtgärder

#### Förskolan

Stadsdelsnämnden behöver vidare få mer av sin budget i fasta anslag istället för att ha projektfinansiering. I underlaget framgår att stor del av arbetet med föräldraskapsgrupper, hembesöksprogram och annat individuellt förstärkt föräldrastöd är projektfinansierat vilket medför utmaningar på längre sikt vad gäller anställningsvillkor, prioriteringar och ett långsiktigt utvecklingsarbete.

Förvaltningen gör bedömningen att antalet vuxna och barn som behöver stöd och skydd och insatser till följd av relationsvåld kommer att öka. Detta kräver resurser då ofta hela personens livssituation förändras såsom att ny bostad behövs, att man tvingas sluta sitt arbete, och att traumabehandling behövs m.m.

Förvaltningen ser även att fler barn utsätts för våld i olika former och det finns ett stort behov av långsiktiga trygga insatser.

Samtidigt vill man korta placeringsperioderna vilket vi tror kan bli problematiskt då många barn utsatta för våld behöver traumabehandling och för att kunna tillgodogöra sig den behöver de ha långsiktigt trygga uppväxtvillkor.

Viktigt att staden satsar resurser på kompetensförsörjning, det framgår i underlaget att det finns stora behov av

kompetensförsörjning inom exempelvis hemtjänst, äldreomsorg, socialtjänsten och förskola. Vi står inför stora pensionsavgångar som måste mötas av nyrekryteringar och kompetensutveckling.

Tidigare rödgrönrosa majoritet avsatte 200 mnkr till en kompetensutvecklingsfond, och över tiotusen medarbetare inom framförallt välfärdsverksamheterna fick möjlighet till efterlängtat och angelägen kompetensutveckling.

Slutligen vill vi framhålla behovet av stadens stöd till arbetsökande. Förvaltningen skriver att en förändrad statlig arbetsmarknadspolitik i och med omstruktureringen av arbetsförmedlingen kan innebära ett större kommunalt ansvar att ordna insatser för vissa arbetsökande, vilket kan komma att leda till ökade kostnader. Vi vill påpeka att detta i kombination med en redan dämpad ekonomisk utveckling som nu har följts av många varsel och många branscher som har det svårt till följd av coronapandemin är det viktigt att staden tar ett övergripande ansvar för arbetsmarknadsfrågorna och att stadsdelarna får tillräckliga resurser för att möta ökningen av arbetsökande. Det kommer att behövas kraftfulla åtgärder för att ta oss ur den arbetslöshetskris som vi just nu befinner oss i och som förvärrats av pandemin. Många av de som nu förlorat sitt arbete kommer ha svårt att hitta ett liknande jobb framöver och det behövs ett starkt stöd för att ställa om.

Bilaga 5, särskilt uttalande, Sverigedemokraterna  
Skärholmens Stadsdelsnämnd  
2021-04-29

Tapani Juntunen (SD)  
Mari Malm (SD)

Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024 för  
Skärholmens stadsdelsnämnd

Sverigedemokraterna har presenterat en reservationsbudget i kommunfullmäktige där vi tydligt går igenom Stockholms stads ansvarsområden och verksamheter. För en utförligare beskrivning om våra inriktningsmål samt underlag för budget 2022 samt inriktning för 2023 och 2024 hänvisar vi till detta dokument. Stadens arbete kommer även fortsättningsvis präglas av den pågående pandemin och det är av stor vikt att stadens förvaltningar fortsätter att prioritera kärnverksamheten även under kommande verksamhetsår eftersom de också kommer att präglas av Covid-19.



**§ 18**  
**Månadsrapport per mars 2021**  
- beslutsärende  
SKHLM 2021/270

**Beslut**

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag på månadsrapport.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

**Handlingar i ärendet**

- 458281 (Godkänd - R 1) Månadsrapport per mars 2021
- 458274 Bilaga 1 - månadsrapport per mars 2021
- 456190 Bilaga 2 - ub071 mars

**§ 19**  
**Verksamhetsberättelse 2020 för medicinskt ansvarig  
sjuksköterska**  
- beslutsärende  
SKHLM 2021/101

**Beslut**

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner verksamhetsberättelsen 2020 för medicinskt ansvarig sjuksköterska och lägger den till handlingarna.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

**Handlingar i ärendet**

- 449503 (Godkänd - R 2) Tjänsteutlåtande  
Verksamhetsberättelse 2020 för medicinskt ansvarig  
sjuksköterska

**§ 20****Inrättande av etableringscentrum**

- svar på remiss

SKHLM 2021/128

**Beslut**

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

**Förslag till beslut**

Vice ordförande Salar Rashid (S) anmäler för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, ett förslag till beslut enligt bilaga 1.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler för Sverigedemokraterna ett förslag till beslut enligt bilaga 2.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Johan Kling (C) hör att det finns tre förslag till beslut: förvaltningens, Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Feministiskt initiativ, samt Sverigedemokraternas. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

**Reservation**

Vice ordförande Salar Rashid (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Ulrika Lorentzi (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Jamila Hassan Khali (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Anna Laine (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Annelie Fridell (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Sarah Soumah (Fi) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

**Bilaga 1**

Förslag till beslut, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ.

**Bilaga 2**

Förslag till beslut, Sverigedemokraterna.

Bilaga 1, förslag till beslut, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ  
2021-04-29

Beslut om etableringscentrum

Dnr SKHLM 2021/128

Salar Rashid m.fl. (S)  
Anna Laine m.fl. (V)  
Sara Soumah (Fi)

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden i Skärholmen beslutar följande:  
Att delvis godkänna stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.  
Att därtill anföra:

Vi ställer oss alltid positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. De finns verkligen goda intentioner med inrättandet av ett etableringscentrum. Under aprilnämnden för 2020 fattade arbetsmarknadsnämnden beslut om underlaget för utredning gällande etableringscentrum och därmed ta steg för att inrätta ett etableringscentrum. Utredningen överlämnades till kommunstyrelsen.

Idag tar även vi inom stadsdelsnämnden ställning som ett svar till kommunstyrelsens remiss. Under aprilnämnden inom arbetsmarknadsnämnden yrkade våra tre partier på om att återremittering på ärendet. Där framhöll våra politiker inom arbetsmarknadsnämnden att det fanns ett par frågetecken inom utredningen som behövde klargöras.

Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Staden har endast ett kompletterande ansvar inom dessa områden. Stadens primära ansvarområde gällande nyanlända handlar om tillhandahålla boende och inom ramen för bostättningslagen. Staden ansvarar dessutom även för att mottagandet i form av att tillhandahålla praktisk hjälp för nyanlända som har anvisats till kommunen, boende och omsorg för ensamkommande barn, samhällsorientering, samhällsvägledning, studie- och yrkesvägledning samt svenskundervisning (sfi) och vuxenutbildning.

Arbetsförmedlingens medverkan har därför en central roll och betydelse för Etableringscentrum. Arbetsförmedlingen finns idag med som samarbetspart och medverkar genom två arbetsförmedlare i projektet Hållbar etablering. I utredningen gör förvaltningen bedömningen att Arbetsförmedlingen och statliga myndigheter saknar förutsättningar till direkt medverkan på Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Vilket göra att halva idén med samarbetet faller.

Staden och Arbetsförmedlingen har under 2020 tagit fram en ny samverkansöverenskommelse i syfte att ta tillvara på de statliga insatserna som kan gynna stadens arbetslösa. Här undrar vi inte om staden borde haft krav på i form av samlokaliserad personal inom Etableringscentrum. Arbetsförvaltningen har sina tidigare tjänstutlåtanden beskrivit svårigheterna med att Arbetsförmedlingen är under ett förändringsarbete. Med målet om minskad lokal närvaro och ökad digitalisering av kundkontakter. Vilket betyder att omstrukturering av arbetsförmedlingens uppdrag beräknas vara genomförd 2022. Allt detta bygger väldigt mycket stor sårbarhet inom inrättandet av Etableringscentrum.

Förslaget är idag tyvärr utformad på ett sätt, där det finns stora risker med att etableringscentrum kan skapa parallella strukturer och som försvårar för människor istället för att hjälpa dem. Istället för att skapa särlosningar är det mer effektivt att på ett bättre sätt använda sig av ordinarie verksamhet som finns nära till hands - så som inom vuxenutbildning, jobbtorg och arbetsförmedlingens insatser.

I vårt förslag till beslut under aprilnämnden framhöll vi även de utmaningar som vi såg med att koppla Intro Stockholm till Etableringscentrum. Intentionerna är som sagt goda, men vi ser samtidigt att det finns utmaningar som inte är utredda. Nyanländas kontakt med Intro Stockholm är stor till del begränsad till deras första tid i staden. Det är de första veckorna som nyanlända som anvisas av Migrationsverket tar hjälp av Intro Stockholm för att komma i kontakt med myndigheter, ansöka om personnummer, ställa sig i bostadskö osv. Kopplingen mellan Intro Stockholm med deras initiala stöd och etableringscentrumet är inte klargjort. Finansieringsmodellen är dessutom fortfarande vag. I den blågröna majoritetens budget för

2021 finns det uppdrag om inrättandet av ett Etableringscentrum och arbetsmarknadsnämnden har tillförts 6,3 miljoner kronor – en halvårseffekt för 2021. Förvaltningen har även beviljats medel till inom ramen för projektet Hållbar etablering - hur mycket framgår det dessvärre inte av tjänsteutlåtandet.

Vi vill framhålla vår tidigare framlagda kritik att Etableringscentrum ska bedrivas i projektform. Man bygger in väldigt många risker gällande att kunna svara upp för kontinuiteten och långsiktigheten i insatserna inom en verksamhet som riktar sig till en sårbar målgrupp som behöver samhällets stöd. Framför allt om tanken med beslutet om att inrätta ett Etableringscentrum ska bära större delen av huvudansvaret för nyanländas etablering för stadens räkning. Återigen vill vi även understryka att vi ställer oss positiva till att staden utvecklar samverkansformer med berörda statliga aktörer och myndigheter som har till uppdrag att nå och arbeta med samma målgrupp – men att dessa samverkansformer bör fyllas med tydligt innehåll, mål och möjligheten till insatser som kan bidra och möjliggöra till nyanländas etablering på riktigt.

Bilaga 2, förslag till beslut, Sverigedemokraterna  
Skärholmens Stadsdelsnämnd  
2021-04-21  
Diarienummer: SKHLM 2021/128

Tapani Juntunen (SD)  
Mari Malm (SD)

Inrättandet av etableringscentrum – Uppdaterat ärende, KS  
2021/208

Förslag till beslut

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anför följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandande. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den verksamheten för att se om den på något sätt kan förbättras.

### **Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2021/128-3 (Godkänd - R 1) Svar på Remiss av Inrättande av etableringscentrum.
- SKHLM 2021/128-1.2 Bilaga1 - Utredningsrapport etableringscentrum)
- SKHLM 2021/128-1.1 Inrättande av etableringscentrum - uppdaterat ärende

**§ 21****Motion om bidrag till fastighetsägare för att återställa förvanskade fasader**

- svar på remiss

SKHLM 2020/927

**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Förslag till beslut**

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler för Sverigedemokraterna ett förslag till beslut enligt bilaga.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Johan Kling (C) hör att det finns två förslag till beslut, förvaltningens och Sverigedemokraternas. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

**Reservation**

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

**Bilaga**

Förslag till beslut, Sverigedemokraterna.



Bilaga, förslag till beslut, Sverigedemokraterna  
Skärholmens Stadsdelsnämnd  
2021-04-29

Tapani Juntunen (SD)  
Mari Malm (SD)

Motion om bidrag till fastighetsägare för att återställa förvanskade fasader

Förslag till beslut:

Att stadsdelsnämnden tillstyrker motionen

#### **Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2020/927-3 (Godkänd - R 2) Motion om bidrag till fastighetsägare för att återställa förvanskade fasader.
- SKHLM 2020/927-1.1 Motion om bidrag till fastighetsägare för att återställa förvanskade fasader

## § 22

### Författningsförslag i promemorian Barnets bästa när vård enligt LVU upphör

- svar på remiss, omedelbar justering

SKHLM 2021/234

### Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

### Beslutsgång

Ordförande Johan Kling (C) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

### Handlingar i ärendet

- 459889 (Godkänd - R 1) Svar på remiss
- SKHLM 2021/234-1.1 Författningsförslag i promemorian Barnets bästa när vård enligt LVU upphör

**§ 23****Motion om att rädda Egalia i Skärholmen**

- svar på remiss

SKHLM 2020/926

**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

**Förslag till beslut**

Vice ordförande Salar Rashid (S) anmäler för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersättaryttrande, ett förslag till beslut enligt bilaga 1.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler för Sverigedemokraterna ett förslag till beslut enligt bilaga 2.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Johan Kling (C) hör att det finns tre förslag till beslut: förvaltningens, Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Feministiskt initiativs, som sitt ersättaryttrande samt Sverigedemokraternas. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

**Reservation**

Vice ordförande Salar Rashid (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Ulrika Lorentzi (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Jamila Hassan Khali (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Anna Laine (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Annelie Fridell (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ersättaren Sarah Soumah (Fi) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till ersättaryttrande.

**Bilaga 1**

Förslag till beslut, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersättaryttrande.

**Bilaga 2**

Förslag till beslut, Sverigedemokraterna.

Bilaga 1, förslag till beslut, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersätтарыttrande  
2021-04-29

Motion om att rädda Egalia i Skärholmen

Dnr SKHLM 2020/926  
Salar Rashid m.fl. (S)  
Anna Laine m.fl. (V)  
Sara Soumah (Fi)

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden i Skärholmen beslutar följande:

Att stadsdelsnämnden i Skärholmen bifaller motionen

Att förvaltningen undersöker möjligheten till att teckna ett IOP-avtal med Egalia Skärholmen för att säkra verksamhetens långstiga arbete i Skärholmen

Att därutöver anföra:

Det är med oro vi läser förvaltningens svar, som återigen påminner oss om hur det grönbå styrets prioriteringar inte inkluderar unga hbtqi-personers livsvillkor och trygghet. Och hur den gruppens plats i staden tyvärr inte verkar vara självklar. Istället för att säkra de mötesplatser som unga hbtqi-personer ser som ett av få trygga sammanhang där de kan vara sig själva, så gör man tvärtom.

I ett SVT inslag bekräftar Egalia Skärholmens fritidsledare bilden av det politiska svek det innebär att inte förlänga finansieringen och säkra framtiden för mötesplatsen. De beskriver hur unga som besökt verksamheten inte vågar gå till andra fritidsgårdar och att Egalia Skärholmen varit den enda plats där de känner sig sedda och vågar prata och uttrycka sig fritt. Egalia Skärholmens öppnande hösten 2019 kom ur ett behov - vi ställer oss frågande till varför staden inte fortsatt vill möta det behovet? Unga hbtqi-personer finns fortfarande, även ute i ytterstaden, och deras önskan om tillgång till egna mötesplatser har inte minskat.

Risken är att Egalias viktiga arbete och fokus hamnar mellan stolarna om den nuvarande mötesplatsen stängs ner, och man försöker väva in det i en redan befintlig verksamhet. Det innebär också att all den kompetens och erfarenhet som Egalia och dess personal har försvinner i och med dess nedläggning och att de ungdomar som hittat till, och fått förtroende för Egalia, riskerar att tappas bort.

Med anledning av detta föreslår Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ:

- Att förvaltningen undersöker möjligheten till att teckna ett IOP-avtal med Egalia Skärholmen för att säkra verksamhetens långstiga arbete i Skärholmen

Bilaga 2, förslag till beslut, Sverigedemokraterna  
Skärholmens Stadsdelsnämnd  
2021-04-29

Tapani Juntunen (SD)  
Mari Malm (SD)

Motion om att rädda Egalia i Skärholmen

Förslag till Beslut

Att Stadsdelsnämnden beslutar att avslå motionen

Att anföra följande.

Motionären tar upp att det bland gruppen unga transpersoner finns en stor del som har tankar kring självmord och att en betydande andel även försökt ta sitt liv. Vi finner det oerhört allvarligt och anmärkningsvärt att personer med psykiska besvär där självmord finns på skalan skall hänvisas till ideella organisationer som på sin höjd kan erbjuda en fritidsverksamhet. Naturligtvis skall personer med självmordstankar hänvisas till den medicinskt professionella vården.

Gällande den delen av HBT-gruppen som inte omfattas av psykiska besvär eller självmordstankar står vid fast vid att det är den generella fritidsverksamheten oavsett om den är upphandlad eller sker i egen regi, som är den verksamhet där utvecklingspotentialen föreligger för en funktionell HBT-verksamhet. Det är ett egenvärde i sig att HBT-verksamheten får utvecklas i en konsoliderad fritidsverksamhet. Om målet är en inkluderande fritidsverksamhet där HBT-gruppen ingår, då är också vägen dit en inkluderande fritidsverksamhet. Och kräver det målet och den vägen hög säkerhet, då är det förvaltningens och polisens skyldighet att tillhandahålla den säkerheten om så krävs med alla tillåtna medel. Det är inte HBT-gruppen som ska flytta på sig, utan det är de individer som eventuellt inte kan bete sig som skall hållas permanent från fritidsverksamheten. Vi anser att det vore moraliskt helt fel att vara eftergiven och undfallande med hänvisning till några normer som påverkar HBT-gruppen negativt. Denna hållning måste gälla från politisk nivå, förvaltningens ledning, ända ner till utförlädet inom fritidsverksamheten.

### **Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2020/926-3 (Godkänd - R 1) Svar på skrivelse om Egalia Skärholmen.
- SKHLM 2020/926-1.1 Motion om rädda Egalia i Skärholmen

**§ 24**  
**Protokoll - UNGSK Ungdomsrådet i Skärholmens  
stadsdel**  
- anmälningsärende  
SKHLM 2021/7

**Beslut**

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

**Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2021/7-4 Protokoll 2021-03-02.
- SKHLM 2021/7-5 Protokoll 2021-03-15.

**§ 25**  
**Protokoll - Förvaltningsgruppen**  
- anmälningsärende  
SKHLM 2021/4

**Beslut**

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

**§ 26**  
**Protokoll - Skärholmens Pensionärsråd**  
- anmälningsärende  
SKHLM 2021/6

**Beslut**

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

**Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2021/6-4 Protokoll 2021-03-18.



**§ 27**

**Protokoll - Skärholmens råd för funktionshinderfrågor**

- anmälningsärende

SKHLM 2021/5

**Beslut**

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

**Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2021/5-4 Protokoll 2021-03-19.

**§ 28**  
**Protokoll - Gruppledarmöte**  
- anmälningsärende  
SKHLM 2021/2

**Beslut**

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

**Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2021/2-4 Protokoll 2021-03-25.

## § 29

### **Anmälan av personuppgiftsincident**

- anmälningsärende

SKHLM 2021/263

### **Beslut**

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

### **Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

### **Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2021/263-4 Anmälan av PuI till Integritetsskyddsmyndigheten , Medborgarservice.
- SKHLM 2021/263-2 Anmälan av personuppgiftsincident.
- SKHLM 2021/263-3 Komplettering av personuppgiftsincidentsanmälan.

### § 30

#### **Anmälan av personuppgiftsincident**

- anmälningsärende

SKHLM 2021/276

#### **Beslut**

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

#### **Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

#### **Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2021/276-4 Anmälan av PuI till Integritetsskyddsmyndigheten , Administration och IT Fujitsu.
- SKHLM 2021/276-3 Komplettering av personuppgiftsincidentanmälan till IMY, Fujitsu.
- SKHLM 2021/276-2 Anmälan av personuppgiftsincident.

### § 31

#### **Anmälan av personuppgiftsincident**

- anmälningsärende

SKHLM 2021/300

#### **Beslut**

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

#### **Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

#### **Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2021/300-3 Anmälan av PuI till Integritetsskyddsmyndigheten , Förskola appen Öppna skolplattformen.
- SKHLM 2021/300-2 Anmälan.

**§ 32**

**Beslut från IVO: återkallelse av tillstånd för personlig assistans för LSS Assistans Aros AB**

- anmälningsärende

SKHLM 2021/283

**Beslut**

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

**Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2021/283-2 Beslut.

**§ 33**

**Balanslista uppdrag SDN 5/2021-04-29**

-anmälningsärende

SKHLM 2021/1

**Beslut**

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

**Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

**Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2021/1-7 Balanslista uppdrag - SDN 5/2021-04-29.

### **§ 34**

#### **Våld i nära relationer**

- skrivelse från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersättaryttrande

#### **Beslut**

Nämnden skickar skrivelsen till förvaltningen för beredning.

#### **Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning och hör enhälligt bifall därtill.

#### **Bilaga**

Skrivelse, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersättaryttrande.



Bilaga, skrivelse, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersättaryttrande  
Anna Laine m. fl. (V)  
Sara Soumah (Fi)  
Salar Rashid m. fl. (S)

Skärholmens stadsdelsnämnd  
2021-04-29  
Skrivelse

#### Våld i nära relationer

De senaste veckornas belysning av de ödesdigra konsekvenser som mäns våld mot kvinnor kan leda till blir ännu mer angeläget mot bakgrund av den rådande pandemin. Flera undersökningar visar att kvinnors utsatthet har ökat när de vardagliga kontakterna i form av arbete, skola, föreningsliv eller träffpunkter minimerats. Den aktuella diskussionen har kommit att fokusera på vad som ska hända när det värsta redan har hänt. Vi vill lyfta det viktiga förebyggande och stödjande arbete som stadsdelens verksamheter och inte minst socialtjänsten är en viktig del av. Det handlar både om att upptäcka de våldsutsatta och att ge stöd i form av akut skydd, stöd vid anmälan och stöd till barn som kan finnas i närmiljön. Vi nås av signaler att även socialtjänstens medarbetare på grund av pandemin möter ännu större utmaningar i att utföra sitt viktiga arbete med att både upptäcka och stödja de kvinnor som lever utsatta för fysiskt eller psykiskt våld. Det är svårare för utsatta kvinnor att söka hjälp, samtidigt som det är svårare för socialsekreterare att hjälpa, då fysiska möten inte alltid kan genomföras. Dessutom riskerar arbetsmiljön för socialsekreterare att försämrans vid hemarbete, då det naturliga stödet från både kollegor och chefer försvinner när de svåra övervägandena och samtalen ska genomföras.

Mot bakgrund av ovanstående önskar vi att förvaltningen återkommer till nämnden med svar på följande frågor:

1. På vilket sätt har förvaltningen rustat för att möta det ökande antal våldsutsatta som utgör det mörkertal som sannolikt kommer att behöva stöd efter pandemin?
2. Hur arbetar förvaltningen med att samtliga verksamheter har uppdrag att upptäcka vuxna eller barn som kan misstänkas vara utsatta för våld?
3. Hur görs bedömningen av skyddsbehov för våldsutsatta? Hur och var görs placering i skyddat boende, på kort och lång sikt?
4. Hur arbetar förvaltningen för att under pandemin ge stöd till socialsekreterarna, då kollegor och chefer inte finns till hands som vanligt?



### **§ 35**

#### **Förskolegårdar**

- skrivelse från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersättaryttrande

#### **Beslut**

Nämnden skickar skrivelsen till förvaltningen för beredning.

#### **Beslutsgång**

Ordförande Johan Kling (C) yrkar att skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning och hör enhälligt bifall därtill.

#### **Bilaga**

Skrivelse, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersättaryttrande.

Bilaga, skrivelse, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersättaryttrande  
Anna Laine m. fl. (V)  
Sara Soumah (Fi)  
Salar Rashid m. fl. (S)

Skärholmens stadsdelsnämnd  
2021-04-29

### Skrivelse

#### Lekvärdesfaktorer som verktyg för förskolegårdar med plats för barns lek

Barn tar plats och de ska få ta plats. De behöver utrymme att pröva sina kroppar, sitt mod och sina sociala förmågor. De behöver därför utemiljöer som erbjuder både fysiska utmaningar och plats för kompiskontakter. De behöver utemiljöer som väcker deras engagemang och nyfikenhet och som kan vara en naturlig del i den pedagogiska verksamhetens utforskande av omvärlden. Om deras möjlighet att dagligen röra sig utomhus begränsas, så påverkar deras välbefinnande negativt och risken ökar för försämrad hälsa. Studier visar att barn som har en egen förskolegård leker på ett mer aktivt och fantasifullt sätt än barn som hänvisas till en närliggande park. När barnen får tillgång till en egen och anpassad utemiljö i direkt anslutning till den egna verksamheten tillgodoses en tredjedel av barnens dagliga behov av fysiska aktiviteter. När barn är beroende av vuxna för att ta sig till sin lekmiljö, finns det en risk att deras aktivitetsnivå dras ned kraftigt. Om verksamheterna måste transportera barngruppen för att komma till en bra utemiljö, bygger man in en sårbarhet och risken är stor att det är utevistelsen som prioriteras bort när någon i personalen är frånvarande.

Vi vet att det största problemet med för små förskolegårdar är att barn inte rör på sig tillräckligt. Den fysiska aktiviteten är viktig för små barns utveckling. Det är också ett av förskolans uppdrag enligt läroplanen: att ge barnen förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga och möjlighet att uppleva rörelseglädje, allt för att utveckla deras intresse för att vara fysiskt aktiva. Något som är avgörande för barnens utveckling, hälsa och välbefinnande både nu och senare i livet.

Vi anser därför att stadsdelen ska ta lärdom av det arbete som Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning gjort med att skapa ett funktionsprogram för förskolan som använder sig av lekvärden för att definiera och kvantifiera en förskolas utemiljö. Avsikten är att skapa en utomhusmiljö med de kvaliteter som krävs för att den ska ha ett hälsofrämjande värde. En av de främsta hälsofrämjande aspekterna i utemiljön utgörs av hur mycket den stimulerar till fysisk aktivitet. De parametrar som de pekar ut som användbara för att förtydliga önskad variation och kvalitet på gården är:

- Gårdens storlek
- Olika zoner som: ”rumslighet” och miljöer – trygg, vidlyftig och vild
- Tillgänglighet
- Nivåskillnader, sluttningar och blandning av växtlighet
- Möjlighet att passera runt hus/buskar/kulle/dunge
- Integration lekutrustning i landskapet
- Omvärldsförståelse - exempelvis kretsloppet
- Samband inomhus/utomhus
- En gård anpassad för årstidsväxlingar

Funktionsprogrammet tar även med möjligheten till utevistelse i allmänna parker och grönområden som ett komplement men poängterar att det inte kan anses vara en ersättning för en egen gård. Genom ett funktionsprogram med lekvärdesfaktorer som utgår från forskning kan användas som ett verktyg för att stärka friytornas kvalitet. Boverket har givit ut en vägledning rörande utemiljö för barn som heter ”Gör plats för barn och unga! En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö” som med fördel kan användas i projekteringen. Det finns även erfarenhet att hämta från kommuner som Malmö och Järfälla. Vi anser att det är viktigt att staden likväl som stadsdelen arbetar strategiskt för att säkra förskolegårdarnas kvalitet och funktion. Detta ska gälla för både redan befintliga förskolor och för nya förskolor. Lekvärdesfaktorer är ett bra verktyg för att kunna förbättra förskolebarnens utomhusmiljö och påverka gårdarnas storlek och utformning. I första hand behöver tillräcklig mark avsättas för förskolors gårdar. Boverket rekommenderar 40 m2 per barn. I andra hand kan man arbeta kompensatoriskt med lekvärdesfaktorer.

Vår fråga till förvaltningen är därför:

Kan förvaltningen göra en översyn och återkomma till nämnden om detta funktionsprogram för förskolegårdar är möjligt att implementera även här?

**§ 36**

**Övriga frågor**

Då inga övriga frågor återstod avslutade ordförande Johan Kling (C) sammanträdet kl 18.55.